

Pilottiprojektin "Talvipyöräilyn kehittäminen Kirkkonummella" hyväksyminen

Yhdyskuntatekniikan lautakunta 05.06.2025

390/10.03.01.00/2025

Valmistelija	Kunnossapitopäällikkö Annika Selart etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihde)
Päätösehdotus	Kuntakehitysjohtaja Kauppinen Anna-Kaisa Yhdyskuntatekniikan lautakunta päättää: 1. Hyväksyä talvipyöräilyn pilotointiprojektin toteutettavaksi Kirkkonummen keskusta-alueella talvikaudella 2025–2026, olemassa olevan määrärahan puitteissa 2. Hyväksyä pilottiprojektin laatukriteerit esitetyllä tavalla. 3. Todeta, että reitistö määrittynyt aluehoitourakoitsijan tarjouksen perusteella ja voi poiketa alun perin suunnitellusta 35,5 km reitistä.
Käsittely	<Aloita käsittelyn kuvaus tästä>
Päätös	
Tiedoksi	
Selostus	Kirkkonummen kunnan strategisena tavoitteena on vähentää liikenteen hiilidioksidipäästöjä ja edistää kestäväää ja terveellistä liikkumista. Talvipyöräilyn edistäminen tukee näitä tavoitteita, mahdollistaen ympärivuotisen pyöräilyn turvallisissa olosuhteissa. Opinnäytetyön "Talvipyöräilyn kehittäminen Kirkkonummella" (Annika Selart, 2025) mukaan suurimmat esteet talvipyöräilylle ovat heikko talvikunnossapito, turvallisuuden puutteet ja infrastruktuurin kehittämättömyys. Vertailut muihin kaupunkeihin, kuten Ouluun ja Helsinkiin, osoittavat, että hyvälaatuinen talvikunnossapito ja priorisoidut pääreitit lisäävät talvipyöräilyn suosiota merkittävästi. Työhön voi tutustua osoitteessa: https://www.theseus.fi/handle/10024/879999 Osana kehittämistä esitetään keskustan alueelle 35,5 kilometrin pilotointireittiä, jolla testataan tehostettua ja laadukkaampaa talvikunnossapitoa. Pilottialueen lopullinen laajuus tarkentuu aluehoitourakoitsijan tarjouksen perusteella, ja se toteutetaan olemassa olevan määrärahan puitteissa. Pilotin aikana käytetään erityisiä laatukriteerejä ja seurataan asiakastyytyväisyyttä. Pilotin tuloksia voidaan hyödyntää kuntastrategian päivittämisessä, ja laajentaa toimintamallia koko kunnan kattavaksi.

Pilottiprojekti:

- Pilottialue käsittää 35,5 km keskustan alueen pääreittejä (jalkakäytävät ja pyöräilyreitit).
- Reitit on valittu käyttäen Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelman tavoitteita sekä olemassa olevaa liikenneverkkoa.
- Talvikunnossapidon laadun parantamiseen käytetään uusia tehtäväkortteja (laatuvaatimuksia), jotka määrittelevät tarkasti esimerkiksi aurauksen ja hiekoituksen ajoituksen ja laadun jalkakäytävien ja pyöräilyväylien osalta.

Pilottiprojektin tehostettu aurauksen tehtäväkortti:

1. Yleiskuvaus

Tehtävä: Tehostetun aurauksen suorittaminen talvipyöräilyn kehittämisen pilottialueella.

Kohdealue: Pyöräilyreitit ja kävely- ja pyöräilyväylät, joilla on merkitystä talvipyöräilyn kannalta. Reitit yhdistävät tärkeitä palvelut, kuten liikennekeskukset, koulut, päiväkodit ja muut julkiset kohteet.

Tavoite: Parantaa talvipyöräilyn edellytyksiä sekä turvallisuutta. Varmistetaan, että pyöräilyreitit ovat aurattuja ja esteettömiä heti lumentulon jälkeen.

2. Toimenpiteet ja työohjeet

A.Lumenaeraus (tehostettu)

Käynnistysraja: Tehostettu auraus aloitetaan, kun lunta on kertynyt 2–3 cm pyöräilyreiteillä. Pyöräilyyn tarkoitetut väylät aurataan ensimmäisenä, rinnakkaisesti muiden ajoväylien kanssa, mikäli pyöräilyväylät sijaitsevat niiden yhteydessä.

Ajoitus ja kiireellisyys: Pyöräilyreitit aurataan aamuliikenteen alkuun mennessä (klo 7:00) sekä iltapäiväliikenteeseen ajoittuen (klo 16:00 mennessä), jotta ne olisivat aina käytettävissä työmatka-aikoina. Lumipyöryjen aikana aurauksia suoritetaan säännöllisin väliajoin tarvittavalla tiheydellä lumikerroksen pitäminen ohuena ja väylien käytettävyyden maksimoimiseksi.

Reunojen ja liittymien tarkistus: Tehostetussa aurauksessa varmistetaan, että reittien liittymät ja reunat jäävät esteettömiksi pyöräilyyn, jolloin vältetään vaaralliset lumipenkat ja epätasaisuudet. Kävelyväylät eristetään selkeästi pyöräilyväylistä, mikäli mahdollista, välttääkseen yhteentörmäykset.

B.Liukkaudentorjunta (tehostettu)

Hiekoitus ja suolaus pyöräilyreiteillä: Talvipyöräilyn reitit hiekoitetaan säännöllisesti liukkauden estämiseksi, erityisesti kaarteissa, risteyksissä ja laskuissa. Suolausta käytetään harkiten erityisesti kohteissa, joissa liukkaus voi aiheuttaa pyöräilijöille kaatumisriskin.

Jatkuva seuranta: Tehostetun aurauksen lisäksi tarkastellaan ja arvioidaan liukkauden tilanne jokaisella aurauksella. Jos keliolosuhteet vaativat, lisähiekoituksia suoritetaan.

Toimenpiteiden seuranta ja dokumentointi: Auran jälkeen reitit tarkastetaan visuaalisesti, erityisesti kaarteissa ja jyrkemmissä kohdissa. Kaikki

suoritteet kirjataan pilottiprojektin seurantajärjestelmään Routaan, ja olosuhteista sekä suoritetuista toimenpiteistä raportoidaan säännöllisesti projektin edistymisen arvioimiseksi. Kerätään käyttäjäpalautetta talvipyöräilyreittien käytettävyydestä projektin kehittämiseksi.

Yhteyshenkilöt ja hätätilanteet: Kirkkonummen kunnan talvipyöräilyn pilottiprojektin vastaava. Mahdolliset turvallisuusriskit pyöräilyreiteillä ilmoitetaan kunnossapitoyksikölle, joka järjestää nopean lisäaurauksen tai liukkaudentorjunnan.

Kustannusarvio:

Pilotin kustannukset tehostetusta kunnossapidosta ovat arviolta 10 000 €/km talvikaudella 2025–2026. Kustannukset sisältävät lisäauraukset ja nopeutetun hiekoituksen sekä lumen pois ajot. Tarkka kustannusarvio saadaan aluehoitourakoitsijan tarjousvaiheessa.

Projektilla voidaan mahdollisesti saavuttaa säästöjä esimerkiksi onnettomuuksien ja terveydenhuoltokustannusten vähenemisen kautta. Pilottia kokeillaan talvikaudella 2025–2026. Kauden jälkeen analysoidaan työtulokset ja tuodaan ne lautakunnan tietoon. Tämän jälkeen päätetään jatkosta. Tulevaisuudessa tehostettu talvikunnossapito voisi sisältyä aluehoitourakkaan.

Pilottiprojektin reitit (mustalla):

